

PËRGADITJA E ORËS MËSIMORE

Emri dhe mbiemri	Arlind Bakiu	Klasa		Data	
-------------------------	---------------------	--------------	--	-------------	--

1.Lënda	Kimi
2.Njësia mësimore	Sasia e substances -moli
3.Tema mësimore	Hyrje ne kimi
4.Lloji i orës	Zhvillim
II.Qëllimi	<p>Nx. duhet te dijne :</p> <ul style="list-style-type: none"> -Me cka eshte e lidhur sasia e substances -Cilet jane therrmte elementare prej te cilave jane te ndertuara substancat -Sa eshte sasia prej 1mol -Sa eshte numri I Avogadros dhe si shenohet -Me ckka eshte e barabarte konstanta e Avogadros -etj
III.Metodat mësimore	Metodat : dialog, monologe , në grupe etj..
IV.Format e punës mësimore	Frontale. Individuale
V.Mjetet mësimore	tabela dhe shkumsi
VI.Literatura	Libri i kimise për vitin e I -drejtimi gjimnaz
VII.Korelacioni	

EVOKIMI : Ne fillim te ores bejme nje perseritje te shkurte te mesimit te kaluar dhe fillojm me mesimin e ri duke i pyter nx per simbolin dhe njesin e sasise se substances

KUPTIMI I DOMETHENIES : E fillojm mesimin duke parashtuar pyetje se cka kuptoni me fjalen “sasi”dhe duke sqaruar kuptimin e fjales sasi e substances. Sasia e substances eshte e lidhur ngusht me numrin e therrmijave prej te cilave eshte e ndertuar substance.
Therrmite elementare jane: atomet (O,Cl,S,N H etj) , molekulllat(H₂O , HCl , NH₃) , jonet(Cl⁻ ,S²⁻,O²⁻- Na⁺) dhe grup atomesh

Sasia e substances shenohet me “n” dhe matet me mol.

Sasia e substances prej 1mol eshte e barabarte me num e therrmujave aq sa ka atome ne 0,012 kg at, te karbonit me mase 12.

Eksperimantish ehste e vertetume sa eshte num I atomeve ne 0.012kg at te C aj num eshte num I Avogadros –N

N=6.022 10²³ Ky num eshte I lidhur ngusht edhe me konstanten e avogadros Na

Na=N/n = 6.022 10²³ mol⁻¹

REFLEKTIMI : Perseritje dhe pyetje nga mesimi I zhvilluar

PËRGADITJA E ORËS MËSIMORE

1. Emri dhe mbiemri	Arlind Baku	Klasa	Data
---------------------	-------------	-------	------

1.Lënda	Kimi
2.Njësia mësimore	Madhesite ,njesite fizike SI dhe barazimi I madhesive fizike
3.Tema mësimore	Hyrje ne Kimi
4.Lloji i orës	Zhvillim
II.Qëllimi	Nx. duhet te dije: -Cka jane madhesite fizike dhe si shenohen ato -Cka jane njesite fizike dhe si shenohen ato -Cka quhet sistem dhe cili eshte sistemi me I njohur I madhesive -Prej sa madhesive dhe njesive eshte I perbem SI -Si barazohet nje barazim I madhesive fizike
III.Metodat mësimore	Metodat : dialog, monologe , në grupe etj..
IV.Format e punës mësimore	Frontale. Individuale
V.Mjetet mësimore	tabela dhe shkumsi
VI.Literatura	Libri i kimise për vitin e I drejtimi gjimnaz

EVOKIMI : Ne fillim te ores bejme nje perseritje te shkurte te mesimit te kaluar dhe fillojm me mesimin qe do ta zhvilloj duke parashtruar pyetje nxenesve se a din dikush te me tregon ndonje madhesi fizike dhe ne qofte eska prej atyre qe din ja jap fjalen dhe sebashku me nx I laborojm pergjigjet e tyre dhe fillojm mesimin

KUPTIMI I DOMETHENIES : **Madhesi fizike** jane cilesite fizike,ndodhite ose gjendjet qe mund te maten.

p.sh. gjatesia , masa , temperature,vellimi,shpejtesia,perqendrimi etj.Madhesite fizike kane simbolet etyre:

p.sh . l , m , T , V , v , C etj. Madhesite fizike qe te maten duhet etkrahsohen me nje madhesi tjetere te se njetes natyre dhe ajo madhesi quhet **njesi fizike**. Edhe njesite fizike kane simbolet e tyre si p.sh meter –m ,kilogrami –kg , kelvin – K , decimeter nkub –dm³ etj.

Bashkesia e nje num te caktuar tem adhesive dhe njesive te tyre quhet **sistem** .Sistemi me I njohur eshte **SI**-sistemi internacional (nderkombetar) eshte I perbere prej shtate madhesive dhe shtate njesive te tyre : 1.gjatesia(l) –metri(m) ,2.masa(m)-kilogram(kg) , 3. koha(t)-sekonda(s) , 4.temperatura termodinamike(T)-kelvin(K) ,5. intenziteti I rrymes(I)- amper(A) ,6. inteziteti I drites(Iv) –kandela(cd) ,7.sasia e substances(n)- mol(mol).

Barazimi I madhesive fizike behet me prodhimin e numrave dhe njesive te tyre p.sh : $l=5m$, $m=12kg$, $t=6s$ etj.

REFLEKTIMI : Ne fund te ores parashtroj pyetje se a ka dikush me pyte dicka ose te paqarte dhe pas asaj bejme nje perseritje te shkurte te mesimit te zhvilluar.

SHKOLLA E MESME E QYTETIT TË SHKUPIT
„SARAJ“ - SHKUP

Planí global dhe tematík nga lënda e
Kímisë për vitín e I - (parë)
Drejtímí - Gjímnaz

Vítí shkollor 2017/2018

Profesor í lëndës:
Arlínd Bakíu

Drejtór :
Bedrí Gjürecí

PLANI GLOBAL PËR REALIZIMIN E PROGRAMIT TË KIMISË
VITI: I PARË
DREJTIMI: GJIMNAZ
VITI SHKOLLOR: 2017/2018

Num. rendor	Përmbajtjet programore	Tipi i orëve						Koha e realizimit në muaj
		zhvillim	përsërit.	sistemat	ushtrim	testim	të ndry.	
I	Hyrje në kimi 1.Substancat e pastra dhe përzierjet 2.Gjuha e kimisë 3.Matjet, eksperimentet	11	4		1	2		IX – X
II	Struktura e materies 1.Struktura e atomit dhe sistemi periodik i elementeve 2.Molekulat jonet dhe kristalet 3.Vetitë e s,p,d-elementeve	11	4	2		1		X - XII
III	Sistemi periodik i elementeve 1.Klasat e s-elementeve 2.Klasat e p-elementeve 3. Klasat e d-elementeve	7	1	1	1			I - II
IV	Komponimet inorganike 1.Oksidet 2.Acidet 3.Hidroksidet 4.Kripërat 5.Komponimet komplekse	5	3	1	1			II - III
V	Sistemet disperze 1.Sistemet disperze 2.Tretjet 3.Elektrolitët	6	1	1	2	1	5	IV – VI
	GJITHSEJT	40	13	5	5	4	5	72

Profesor i lëndës:

Arlind Bakiu

Plani tematik për realizimin e programit të kimisë për vitin e I-rë

Tërësia mësimore: - Hyrja në kimi		
Nr. ren.	Njësitë mësimore	Koha e realizimit
1.	Njoftim i nxënësve me plan programin mësimor	IX- 1
2.	Lënda dhe rëndësia e kimisë (TIK)	IX- 1
3.	Burimet dhe llojet e informatave (TIK)	IX- 2
4.	Substancat e pastra (elementet, komponimet) dhe përzierjet, vetitë fizike dhe kimike	IX- 2
5.	Ligjet themelore të kimisë (TIK)	IX- 3
6.	Përsëritje	IX- 3
7.	Matja. Sistemi SI, madhësitë fizike, barazimet e madhësive.	IX- 4
8.	Sasia e substancës, moli, madhësitë molare	IX- 4
9.	Përsëritje	IX- 5
10.	Detyra kontrolluese	X- 1
11.	Simbolet dhe formulat kimike. Valenca (TIK)	X- 1
12.	Barazimet kimike	X- 2
13.	Pjesëmarjet dhe përpjestimet	X- 2
14.	Logaritjet në bazë të formulave kimike	X- 3
15.	Logaritjet në bazë të barazimeve kimike	X- 3
16.	Përsëritje	X- 4
17.	Ushtrime (detyra)	X- 4
18.	Test. Detyra nga barazimet kimike dhe formulat kimike	X- 5

Plani tematik për realizimin e programit të kimisë për vitin e I-rë

Tërësia mësimore: - Struktura e materjes		
Nëntema: Struktura e atomit, molekulave, joneve dhe kristaleve		
Nr. ren.	Njësitë mësimore	Koha e realizimit
1.	Thërimet fundamentale, numri atomik dhe i masës, izotopet dhe izobaret (TIK)	X- 5
2.	Numrat kuantik	XI- 1
3.	Orbitalet atomike (s dhe p) - (TIK)	XI- 1
4.	Përsëritje	XI- 2
5.	Konfiguracioni elektronik, elektronet valente	XI- 2
6.	Të shkruarit e konfiguracionit elektronik	XI- 3
7.	Elektronegativiteti dhe energjia e jonizimit	XI- 3
8.	Sistematizim i temës	XI- 4
9.	Jonet, lidhja jonike, kristalet jonike - (TIK)	XI- 4
10.	Përsëritje	XII- 1
11.	Lidhja kovalente, teoria e Luis-it - (TIK)	XII- 1
12.	Përmbulimi i orbitaleve atomike (δ dhe π), hibridizimi - sp^3	XII- 2
13.	Përsëritje	XII- 2
14.	Lidhja hidrogjenike dhe metalike - (TIK)	XII- 3
15.	Kristalet atomike dhe molekulare - (TIK)	XII- 3
16.	Përsëritje	XII- 4
17.	Sistematizim i temës	XII- 4
18.	Detyra kontrolluese	XII- 5

Plani tematik për realizimin e programit të kimisë për vitin e I-rë

Tërësia mësimore: - Struktura e materjes

Nëntema: Sistemi periodik dhe vetitë e elementeve s, p, dhe d

Nr. ren.	Njësitë mësimore	Koha e realizimit
1.	Sistemi periodik i elementeve - (TIK)	I-4
2.	Perioditeti i vetive fizike të elementeve	I-4
3.	Ushtrime nga sistemi periodik	II-1
4.	Klasa e elementeve – s, veti të përgjithshme - (TIK)	II-1
5.	Klasa e elementeve – p ¹ -p ³ , veti të përgjithshme	II-2
6.	Klasa e elementeve – p –p , veti të përgjithshme	II-2
7.	Klasa e elementeve – d, veti të përgjithshme (TIK)	II-3
8.	Përsëritje	II-3
9.	Sistematizim (Test)	II-4

Plani tematik për realizimin e programit të kimisë për vitin e I-rë

Tërësia mësimore: - Komponimet inorganike		
Nr. ren.	Njësitë mësimore	Koha e realizimit
1.	Komponimet inorganike - Oksidet - (TIK)	III - 1
2.	Ushtrime për oksidet	III - 1
3.	Acidet - (TIK)	III - 2
4.	Ushtrime, përsëritje	III - 2
5.	Hidroksidet - (TIK)	III - 3
6.	Ushtrime, përsëritje	III - 3
7.	Kripërat - (TIK)	III - 4
8.	Ushtrime, përsëritje	III - 4
9.	Komponimet komplekse	IV - 1
10.	Sistematizim (detyra kontrolluese)	IV - 1

Plani tematik për realizimin e programit të kimisë për vitin e I-rë

Tërësia mësimore: - Sistemet disperse		
Nr. ren.	Njësitë mësimore	Koha e realizimit
1.	Llojet e sistemeve disperse	IV-2
2.	Tretjet - (TIK)	IV-2
3.	Përsëritje	IV-3
4.	Ndikimi i temperaturës në tretshmëri - (TIK)	IV-3
5.	Përqëndrimi i tretjeve	IV-4
6.	Pjesëmarja e substancës në tretje	IV-4
7.	Ushtrime laboratorike nga tretjet	V-1
8.	Metodat e hulumtimit, kahjet për punë	V-1
9.	Të shkruarit e temave nga hulumtimet	V-2
10.	Elektrolitët dhe disocijimi elektrolitik	V-2
11.	Acidet dhe Bazat sipas teorisë së disocimit elektrolitik	V-3
12.	Përsëritje	V-3
13.	Reaksionet në mes tretësirave të elektrolitëve	V-4
14.	Sistematizim i temës	V-4
15.	Prezentim i temave - (TIK)	VI-1
16.	Prezentim i temave - (TIK)	VI-1

**SHKOLLA E MESME E QYTETIT TË SHKUPIT
„SARAJ“ - SHKUP**

***Plani dhe programi për mësim shtues dhe
plotësues nga lënda e
Kimisë***

Viti: I – (pare)

Viti shkollor 2017/2018

***Profesor i lëndës:
Arlind Bakiu***

***Drejtor :
Bedri Gjureci***

Plani dhe programi për mësim shtues nga lënda e kimisë për vitin e parë

- Mësimi shtues zhvillohet me nxënës të talentuar, të cilët tregojnë interesim më të madh nga lënda e kimisë.
- Qëllimi i mësimit shtues është që këtyre nxënësve tju mundësoj që ti zgjeronë njohuritë e tyre nëpërmjet projekteve dhe aktiviteteve tjera.

Nr. rend.	Tema	Numri i orëve	Koha e realizimit
1	Hyrje në Kimi	2	IX,X
2	Struktura e atomit dhe sistemi periodik i elementeve	2	XI,XII
3	Sistemi periodik i elementeve dhe orbitalet s,p,d	2	I,II
4	Komponimet inorganike	2	III,IV
5	Sistemet disperse	2	V,VI

Plani dhe programi për mësim plotësues nga lënda e kimisë për vitin e parë

- Qëllimi i mësimin plotësues është që nxënësve tju ndihmohet të cilët nuk janë në gjendje që me kohë ti zotërojnë njësitë mësimore për shkaqe objektive dhe subjektive.

Numri rendor	Tema	Njësitë	Orët	Realizimi
1	Hyrje në kimi	- Ligjet themelore të kimisë - Madhësitë fizike - Simbolet dhe formulat kimike - Barazimet kimike	4	Shtator Tetor
2	Struktura e atomit dhe sistemi periodik i elementeve	- Thërmijat themelore - Numri atomik dhe i masës - Orbitalet atomike - Konfiguracioni elektronik	4	Tetor Nëntor
3	Sistemi periodik i elementeve dhe orbitalet s, p, d.	-Sistemi periodik i elementeve - Perioditeti i vetive fizike dhe kimike - Elementet e klasës S - Elementet e klasës P,D	4	Dhjetor Janar
4	Komponimet inorganike	- Oksidet - Acidet - Hidroksidet - Kriprat	4	Shkurt Mars
5	Sistemet disperse	- Llojet e sistemeve disperse - Tretësirat - Tretësirat e përqënduara - Disicijimi elektrolitik	4	Prill Maj
6	Metoda e hulumtimit, Kahjet për punë	- Ushtrime detyrash për tretësirat	4	Qershor

PËRGADITJA E ORËS MËSIMORE

. Emri dhe mbiemri	Arlind Baku	Klasa		Data	
--------------------	-------------	-------	--	------	--

1.Lënda	Kimi
2.Njësia mësimore	Simbolet dhe formulat kimike
3.Tema mësimore	Hyrje ne Kimi
4.Lloji i orës	Zhvillim
II.Qëllimi	Nx. duhet te dijne: <ul style="list-style-type: none"> - Cka jane simbolet kimike dhe si nxirren ato - Cka ndodh me emrat e lementeve kimike qe fillojn me te njejten shkronje - Cfare domethenie kane simbolet kimike - Cka jane formulat kimike - Cfare domethenie kane formulat kimike - Cfare lloje te formulave kimike dallojme . . .
III.Metodat mësimore	Metodat : dialog, monologe , në grupe etj..
IV.Format e punës mësimore	Frontale. Individuale
V.Mjetet mësimore	tabela dhe shkumsi dhe sistemi periodik
VI.Literatura	Libri i kimise për vitin e Idrejtimi gjimnaz
VII.Korelacioni	

EVOKIMI: Ne fillim te ores bejme perseritje te mesimit te kaluar dhe duke bere pyetje nx se a din ndonje symbol te elementeve kimike dhe kerkoj prej tyre ti shenojn ne drase dhe ashtu duke parashtruar pyetje dhe me ndihmen e njohurve te tyre fillojm me zhvillimin e mesimit

;

KUPTIMI I DOMETHENIES: Simboet kimike jane shkurtesa te emrave te elemneteve kimike ne gjuhen latine.

Ato nxirren duke mare shkronjen e pare te emrit me te cilen fillon emri I elementeve ne gjuhen latine , ne qofte se kemi me shume elemnteqe fillojn me emrin e njejte ateher sipas marrevshjes miret qe njeri te shenohet vetem me shkronjen qe fillon kurse te tjeret perveq emrit me te cilen fillon edhe nje shkronje e vogel qe te dallohenmes veti.

p.sh. Hydrogenium –H

Helium -He

Carbonium –C

Calcium –Ca

Chlorum -Cl

Cuprum -Cu

Simbolet kimike kane domethenie cilesore dhe sasiore

Formulat kimike: jane grumbullimin I simboleve kimike te elemnteve kimike te cilet tregojne perberjen kimike dhe emrin e substances .

p.sh H₂O , CO₂, HCl , NH₃ , H₂SO₄ etj

Formulat kimike kane domethenie cilesore dhe sasiore

Egzistojne me shume lloje te formulave kimike: formula empirike, molekulare ,strukturale etj

REFLEKTIMI: Ne fund te ores bejme nje perseritje te shkurte te mesimit te zhvilluar dhe parashtrojm pyetje nese ka dick ate paqarte .

PËRGADITJA E ORËS MËSIMORE

I. Të dhënat identifikuese

1.Lënda	Kimi
2.Njësia mësimore	Valenca
3.Tema mësimore	Hyrje ne Kimi
4.Lloji i orës	Zhvillim
II.Qëllimi	Nga nx. kerkohet te dijne : -Cka eshte valenca -Sa lloje te valences dallojme -Si percaktohet valenca e elemnteve -Si shenohet dhe ku shenohet valenca
III.Metodat mësimore	Metodat : dialog, monologe , në grupe etj..
IV.Format e punës mësimore	Frontale. Individuale
V.Mjetet mësimore	sistemi periodic,tabela dhe shkumsi
VI.Literatura	Libri i kimise për vitin e I drejtimi gjimnaz
VII.Korelacioni	

EVOKIMI : Në fillim të orës bëjmë perseritje të mesimit të kaluar dhe fillojmë mësimin duke parashtruar pyetje nx, se a din dikush cka është valenca dhe a e din dikush se cka është dhe si shënohet dhe me ndihmën e nx fillojmë mesimin të spjegoj

KUPTIMI I DOMETHENIES: p.sh HCl H₂O NH₃ CH₄ me ndihmën e shembujve fillojmë të spjegoj se cka është valenca duke parashtruar pyetje se cka është e përbashkët të këtyre formula kimike ...

Valenca quhet aftësia e num. të caktuar të atomeve të hidrogjenit për të lidhur me num. të caktuar të atomeve të elementeve tjera.

Dallopjmë dy lloje të valencës :

1. Valenca të përhershme : H-I , O-II , g.IA-I, G.IIA-II, Al,B-III , g.OH-I , F-I
2. Valenca të ndryshueshme: Të gjithë elementet e tjera

Valenca shënohet me num. romake edhe atë mbi simbolin e elementit kimik p.sh

I	I	II	I	I
HCl	H ₂ O	NH ₃	CH ₄	

Si përcaktohet valenca e elementit tjetër ???

Përcaktohet duke njehsuar : Prodhimi i num. të valencës dhe num. të atomeve të elementit që i dihet valenca pjesëtar për num. të atomeve të elementit që nuk i dihet valenca dhe num. që fitohet është valenca e elementit tjetër

p.sh HCl 1x1: 1=1

H₂O 1x2 :1=2

NH₃ 1x3:1=3

CH₄ 1x4 : 1=4

Jap detyra që nx vet ti zgjedhin: PH₃.C₂H₄.N₂O₅ ,As₂O₃ , H₂S , FeO etj

REFLEKTIMI: Në fund të orës bëjmë perseritje të mesimit të zhvilluar dhe pyes nx a kanë të qarta ... dhe jap detyra të shtepisë.

